

8D014 – «Жалпы дамудың пәндік мамандандырылған педагогтарды даярлау» бағыты, 6D012000 – «Кәсіптік оқыту» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін ұсынылған «Болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастырудың ғылыми-педагогикалық негіздері» тақырыбындағы Иманқұлова Ляйля Болатқұловнаның диссертациялық жұмысына ресми рецензенттің жазбаша пікірі

р/н №	Критерийлер	Критерийлер сәйкестігі	Ресми рецензенттің ұстанымы
1.	Диссертация тақырыбының (бекіту күніне) ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкес болуы	1.1 Ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкестігі:	<p>Нормативтік құжаттарға, іргелі ғылыми еңбектерге талдау барысында болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастырудың ғылыми-педагогикалық негіздері мәселесін жетілдіруді қажет ететіндігін көрсеткен. Аталған мәселенің өзектілігі келесі құжаттарда көрініс тапқан: Қазақстан Республикасы «Білім туралы» Заңы, Ғылым туралы Заңы, Педагогтің кәсіби стандарты, «Қазақстан-2050» стратегиясы: қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты», «Білімді ұлт» сапалы білім беру» ұлттық жобалары және т.б.</p> <p>Аталған маңызды құжаттардың ішінде 2017 жылы «Атамекен» Қазақстан Республикасы Ұлттық кәсіпкерлер палатасының Басқарма төрағасының 2017 жылғы 8 маусымдағы № 133 бұйрығына қосымшада Педагогтың кәсіби стандартында - білім беру, тәрбиелеу, әдістемелік, зерттеушілік, әлеуметтік-коммуникациялық функциялары көрсетілген. Педагогтың кәсіби стандартында педагогтың зерттеушілік еңбек қызметі білім мазмұнын меңгеру деңгейі мен біліктілігін зерттейді. Соның ішіндегі 6.4 пунктінде Білім берудегі классикалық және инновациялық идеяларды біріктіру негізінде білімді табысты қолдану бойынша жоғары санатты мұғалім - Зерттеушілік: білім мазмұнын меңгеру деңгейін зерделейді, білім ортасын зерттейді, әрі келесі іскерлік пен дағдыларды қалыптастырады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - өз бетімен мониторингтік зерттеулер жоспарлайды және өткізеді; - өз бетімен педагогикалық міндеттерді шешу барысында мониторинг

			<p>зерттеулердің нәтижелерін қолданады; тәлімгердің жетекшілігімен негізгі және орта мектептің білім алушыларының пәндік және тілдік құзыреттіліктерін (сөйлеудің төрт әрекеті бойынша) бағалау критерийлерін дайындауды жоспарлайды деп атап өткен.</p> <p>Сондай – ақ Қазақстан Республикасының «Ғылым туралы» заңында мынадай ұғым пайдаланылады <i>ғылым</i> - функциясы табиғи байлықтарды ұтымды пайдалану және қоғамды тиімді басқару мақсатында табиғат, қоғам және ойлау заңдарын зерделеу, болмыс туралы объективті білімді тұжырымдау және теориялық жағынан жүйелеу болып табылатын адам қызметінің саласы, ал ғылыми-зерттеу жұмысы - бар білімдерді кеңейту және жаңа білімдер алу, ғылыми болжамдарды тексеру, табиғат пен қоғам дамуының заңдылықтарын орнықтыру, ғылыми жинақтау, ғылыми негіздеу мақсатындағы ғылыми ізденіспен, зерттеулер және тәжірибелер жүргізумен байланысты жұмыс - деген түсініктеме берген болатын. Ендеше жаһандану заманындағы білім берудің негізгі мақсаты білім алып, іскерлік пен дағдыға қол жеткізу ғана емес, құбылмалы дүниедегі өндіріс пен ғылымды дамытудың стратегиялық жоспарын жасап, болашақ мамандарды нақты бір кәсіпке баули алатын теория мен практиканы ұштастыра білетін, зерттеушілік функциясы қалыптасқан педагог даярлау маңызды болып табылады.</p> <p>Жоғарыда аталған білім берудің нормативтік құжаттарына сәйкес беріліп отырған міндеттер мен басым бағыттар «Болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастырудың ғылыми-педагогикалық негіздері» атты зерттеу тақырыбының өзектілігін одан әрі тереңдете түсетіндігі айқын. Аталған мәселеге бойланысты Л.Б.Иманкулованың диссертациялық зерттеуі педагогикалық ғылымды дамытудың басым бағыттарына және білім беру саласындағы мемлекеттік бағдарламаларға сәйкес келеді деп есептеймін.</p>
--	--	--	--

		<p>1) Диссертация мемлекет бюджетінен қаржыландырылатын жобаның немесе нысаналы бағдарламаның аясында орындалған (жобаның немесе бағдарламаның атауы мен нөмірі);</p> <p>2) <u>Диссертация басқа мемлекеттік бағдарлама аясында орындалған (бағдарламаның атауы)</u></p> <p>3) Диссертация Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылым дамуының басым бағытына сәйкес (бағытын көрсету)</p>	<p>Диссертациялық жұмыс Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылым дамуының басым бағытына сәйкес Б-16-10-14-Болашақ педагогтарды 12 жылдық білім беру жүйесіне кәсіби даярлаудың ғылыми-педагогикалық негіздері бағыты аясында «Болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастырудың ғылыми-педагогикалық негіздері» тақырыбында орындалған. Зерттеу жұмысын жүзеге асыру жылдары 2017-2021жж.</p>
2.	Ғылымға маңыздылығы	<p>Жұмыс ғылымға елеулі үлесін қосады/қоспайды, ал оның маңыздылығы <u>ашылған/ашылмаған.</u></p>	<p>Диссертацияның зерттеу жұмысы барысында алған ғылыми-практикалық жетістіктері педагогика ғылымының, соның ішінде жоғары кәсіптік білім берудің педагогикасы мен әдістемесінің дамуына елеулі үлес қосып, білім беру жүйесіндегі маңыздылығымен ерекшеленеді.</p> <p>1) Болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастырудың әдіснамалық-теориялық негіздерін айқындау арқылы ғылымға елеулі үлесін қосады және оның маңыздылығын ашады;</p> <p>2) Болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастырудың құрылымдық моделі (мақсатты, әдіснамалық, мазмұндық, үдерістік, бағалау блоктары) зерттеушілік функцияны қалыптастыру критерийлері мен кезеңдерін, нәтижесі мен болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясының қалыптасу деңгейлерін тұжырымдағаны ғылымға елеулі үлесін қосады және оның маңыздылығын ашады;</p>

			<p>3) Болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастырудың педагогикалық шарттарын айқындау бойынша елеулі үлесін қосады және маңыздылығын ашады;</p> <p>4) ЖОО оқу-тәрбие үдерісінде болашақ педагогтардың зерттеушілік құзыреттілігін қалыптастырудың әдістемелік жүйесін жасау және оның тиімділігін тәжірибелік-эксперимент жүзінде көрсету арқылы елеулі үлесін қосады және оның маңыздылығы ашады;</p>
3.	Өзі жазу принципі	<p>Өзі жазу деңгейі:</p> <p>1) жоғары;</p> <p>2) орташа;</p> <p>3) төмен;</p> <p>4) өзі жазбаған</p>	<p>Докторант Л.Б.Иманкулова диссертациялық жұмысты жазуда өзі жазу принципін ұстанған. Автор диссертацияны жазу барысында ғылыми мәлімет беруді көздеген. Барлық талданған ақпараттар дербес, әрі түсінікті, мағыналы құрылымды сақтай келе өзара үйлесіп, автордың диссертацияны жазудағы жеке ғылыми стилінің жоғары деңгейде екендігін көрсетеді.</p>
4.	Ішкі бірлік принципі	<p>4.1 Диссертация өзектілігінің негіздемесі:</p> <p>1) негізделген;</p> <p>2) жартылай негізделген;</p> <p>3) негізделмеген.</p>	<p>Диссертацияның өзектілігінің негіздемесі:</p> <p>- зерттеушілік функциясы қалыптасқан кәсіптік оқыту педагогтарына қоғам сұранысының қажеттілігі және бітіруші кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясының жеткілікті деңгейде қалыптаспауы арасында;</p> <p>- болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастырудың жоғары білім беру үдерісіндегі маңыздылығы және табысты кәсіби әрекетке қажетті зерттеушілік функцияның кәсіби құндылық екендігін толық негізделмеуі арасында;</p> <p>- болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастыру қажеттілігін педагогикалық қауымның мойындауы мен оның ғылыми-педагогикалық негіздерінің жеткіліксіз зерттелуі және әдістемелік жүйенің жеткілікті деңгейде жасалмауы арасындағы қайшылықтарды шешу үшін ғылыми зерттеу мәселелерін шешу қажеттілігі негізделген.</p>
		4.2 Диссертация мазмұны диссертация	Диссертацияның мазмұны диссертация тақырыбын толық көлемде айқындайды.

		<p>тақырыбын айқындайды</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>айқындайды;</u> 2) жартылай айқындайды; 3) айқындамайды 	<p>Диссертация мазмұны кіріспеден, екі бөлімнен, бірінші бөлім 4 параграфтан, екінші бөлім 4 параграфтан, қорытындыдан, пайдаланылған әдебиеттер тізімінен және қосымшалардан тұрады. Мұндағы диссертация мазмұны зерттеудің ғылыми болжамы мен жетекші идеясы бойынша диссертация тақырыбын айқындайды.</p>
		<p>4.3. Мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес келеді:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>сәйкес келеді;</u> 2) жартылай сәйкес келеді; 3) сәйкес келмейді 	<p>Зерттеу жұмысының мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес келеді. Зерттеу мақсаты – Болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастыру үдерісін теориялық тұрғыда негіздеу және әдістемелік жүйенің тиімділігін тәжірибелік-эксперименттік жұмыс барысында дәлелдеу.</p> <p>Зерттеу міндеттері жұмыстың мақсатын нақтылай келе, болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастырудың әдіснамалық-теориялық негіздерін айқындаумен, болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастырудың құрылымдық моделін дайындаумен, болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастырудың педагогикалық шарттарын ұсынумен, ЖОО оқу-тәрбие үдерісінде болашақ педагогтардың зерттеушілік құзыреттілігін қалыптастырудың әдістемелік жүйесін жасау және оның тиімділігін тәжірибелік-эксперименттік жолмен сынақтан өткізіп, әдістемелік ұсыныстар берумен сәйкес келеді.</p>
		<p>4.4. Диссертацияның барлық бөлімдері мен құрылысы логикалық байланысқан:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>толық байланысқан;</u> 2) жартылай байланысқан; 3) байланыс жоқ 	<p>Диссертациялық жұмыстың барлық бөлімдері мен құрылысы яғни жалпы құрылымы және қол жеткізген ғылыми нәтижелерінің ішкі бірлігі логикалық тұрғыдан толық байланысқан. Бұл ретте диссертациялық жұмыстың ғылыми-тәжірибелік нәтижелері тұжырымдық тұтастығымен, зерттеудің негізгі қорытындыларының қисынды бірлігімен сипатталады. Зерттеу нәтижелері ғылыми болжамның дұрыстығын дәлелдеп, зерттеудің мақсаты мен міндеттерін шешуге арналып, толық байланысқан.</p>

		<p>4.5 Автор ұсынған жаңа шешімдер (қағидаттар, әдістер) дәлелденіп, бұрыннан белгілі шешімдермен салыстырылып бағаланған:</p> <p><u>1) сыни талдау бар;</u> 2) талдау жартылай жүргізілген; 3) талдау өз пікірін емес, басқа авторлардың сілтемелеріне негізделген</p>	<p>Зерттеу барысында «Болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясы» және «зерттеу құзыреттілігі», «педагогтың зерттеу функциясы», «зерттеушілік іс-әрекет» ұғымдары ғылыми тұрғыда негізделген және нақтыланған; болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастырудың құрылымдық-мазмұндық моделі дайындалған; болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастырудың педагогикалық шарттары айқындалған; болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастыруда кейс тапсырмалар құрастырылып, оқу-әдістемелік кешені дайындалып, оның кешендік сипаты оқу-тәрбие үдерісіндегі ғылыми стилді зерттеу мәселесін жаңаша үлгіге сүйене отырып құрастырылып, тиімділігі тәжірибелік-эксперименттік жұмыстар арқылы тексеруде сыни талдау бар және бұрыннан белгілі шешімдермен салыстырылып баға берілген.</p>
5.	Ғылыми жаңашылдық принципі	<p>5.1 Ғылыми нәтижелер мен қағидаттар жаңа болып табыла ма?</p> <p><u>1) толығымен жаңа;</u> 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)</p>	<p>Докторант Л.Б.Иманкулованың диссертациялық жұмысындағы зерттеудің ғылыми нәтижелері мен қағидаттары толығымен жаңа болып саналады.</p> <p>1) ғылыми нәтижеге жету үшін ізденуші зерттеу мәселесіне қатысты философиялық, психологиялық және педагогикалық еңбектердегі ғылыми дерек көздерін тауып, оларды зерделей білген. Ғылыми әдебиеттердегі зерттеу тақырыбына сәйкес жинақталған материалдарды саралап, болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастырудың мәні мен теориялық негізделуі толығымен жаңа болып табылады.</p> <p>2) ғылыми нәтижеге жетуде болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастырудың құрылымдық-мазмұндық моделінің (мақсатты, әдіснамалық, мазмұндық, үдерістік, бағалау блоктары) зерттеушілік функцияны қалыптастыру критерийлері мен кезеңдерін, нәтижесі мен болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік</p>

			<p>функциясының қалыптасу деңгейлерінің жасалуы - екінші нәтиженің толығымен жаңа екендігін көрсетеді.</p> <p>3) ғылыми нәтижеге жетудегі ғылыми еңбектерді зерделеуде болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастырудың педагогикалық шарттары ұсынылып, мазмұндық сипаттама берілуі нәтиженің толығымен жаңа болып табылатынына дәлел.</p> <p>4) ғылыми нәтиже ретінде ЖОО болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастыру барысында элективті пән ендіріліп, оқу-әдістемелік жүйесі ұсынылып, оның тәжірибеге енгізілуін толығымен жаңа деп санаймыз.</p>
		<p>5.2 Диссертацияның қорытындылары жаңа болып табыла ма?</p> <p><u>1) толығымен жаңа;</u></p> <p>2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады);</p> <p>3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)</p>	<p>Л.Б.Иманкулованың диссертациялық жұмысының қорытындылары ғылыми-теориялық негізде дәлелденуімен, зерттеудің ғылыми аппаратына мазмұнының сәйкестігімен, зерттеуде қолданылған әдіс-тәсілдердің тиімділігімен, эксперимент жұмысының жүйелі жоспарлануымен, сандық және сапалық көрсеткіштердің дәлелділігімен толығымен жаңа болып саналады. Диссертацияның қорытындылары деп келесілерді айтамыз.</p> <p>1) зерттеу жұмысының бірінші қорытындысы бойынша ЖОО –да болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастырудың ғылыми-педагогикалық негіздерін айқындаудағы білім беру саясатының қағидаларына сәйкес қабылданған стратегиялардың даму бағдарламаларымен, заңнамалық актілерді, оқу жоспарларын, біліктілік сипаттамаларын, оқу орындарындағы білім беру үдерісінің жай-күйін және осы мәселе бойынша «Педагог» кәсіби стандартын талдай отырып, кәсіптік оқыту педагогының зерттеушілік функциясын ашып көрсеткен. Сонымен қатар философиялық, психологиялық және педагогикалық теорияларға тұжырым жасап, болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік</p>

		<p><i>функциясының келесі сипаттамаларын анықтаған:</i></p> <p>а) біріншіден, кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясының негізі тұлғаға бағытталған білім тұжырымдамасына негізделген жаңа ұстаныммен анықталатындығын;</p> <p>в) екіншіден, кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясы - бұл инновациялық білім беру мекемелерінің феномені ретінде;</p> <p>с) үшіншіден, педагогтардың зерттеушілік функциясы - тәжірибелік-эксперименттік және зерттеу қызметіне қатысуын, олардың бастамасы мен шығармашылығын көздейтіндігін зерделеген.</p> <p>Сондай-ақ болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастырудың маңызды компоненттерді анықтағандығы мен кәсіби білім беруді жетілдірудегі басты мәселе мамандарды даярлауда жалпы және кәсіби құзыреттіліктер нақтыланғандығы мен кәсіптік оқыту педагогының Қазақстандық үлгісін ұсынғандығы толығымен жаңа болып табылады.</p> <p>2) зерттеу жұмысының екінші қорытындысы бойынша әдістемелік тәсілдер мен тұжырымдамалық идеялар негізінде болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының ғылыми-зерттеушілік функциясын қалыптастыру моделі әзірленген. Моделді қолдану ыңғайлылығы, аса маңызды сипаттамаларды қамту, қарапайымдылық, баяндаудың нақтылығы, мәнерлілігі сияқты қасиеттерге ие болғандығын байқауға болады. Доктаранттың зерттеу жұмысында болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының ғылыми-зерттеушілік функциясын қалыптастырудың дайындық үрдісін үлгілеу әрекеті жасалынып, ЖОО-да болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының ғылыми-зерттеушілік функциясын қалыптастыруды моделдеу көп деңгейлі кәсіптік білім беру жағдайында тұжырымдамалық ережелер негізінде жүзеге асырылған.</p> <p>Модельдің нысаналы бөліктері негізінде зерттеушілік функциясын даярлаудың әрбір кезеңінде кәсіби даярлаудың нақты элементтерінің</p>
--	--	---

			<p>функцияларын анықтауға мүмкіндік берді. Атап айтсақ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Мақсаттық бөлікте</i> болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастыруды мақсат ете отырып, арнайы білімді, ғылыми-зерттеу іскерлігін, дағдыларын қалыптастыруды көздеген; - <i>Әдіснамалық бөлікте</i> болашақ тұлғалық-бағдарлық, акмеологиялық, аксиологиялық, квалиметриялық, мәдениеттану, синергетикалық, жүйелік, іс-әрекеттік, тұтастылық, құзыреттілік ұстанымдарды басшылыққа алған; - <i>Мазмұндық бөлікте</i> болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастыруда <i>мотивациялық, когнитивтік-мазмұндық, іс-әрекеттік, өлшемдік-рефлексивтік</i> компоненттерді басшылыққа алған; - <i>Үдерістік бөлікте:</i> ұйымдастыру, ғылыми –теориялық меңгеру, ғылыми-практикалық, ендіру кезеңдерін зерделеген; - <i>Бағалау:</i> ол нәтиже мен болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптасу деңгейлерін анықтаудан және болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастырудың компоненттері, критерилері мен көрсеткіштері толығымен жаңа болып саналады. <p>3) зерттеудің үшінші қорытындысы бойынша докторант жоғары білім беру жүйесінде болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастыру үшін диагностикалық, жобалау, ұйымдастыру, іс-әрекеттік, талдау, әлеуметтендіру зерттеу іскерліктері мен педагогикалық шарттарының ұсынылуы толығымен жаңа болып саналады.</p> <p>4) зерттеудің төртінші қорытындысы бойынша болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының ғылыми зерттеушілік функциясын қалыптастырудың тәжірибелік-эксперименттік зерттеуді ұйымдастырудың алғышарттары анықталып, нәтижелері пайыздық көрсеткішпен нақтылай білген. Сонымен</p>
--	--	--	---

			қатар «Кәсіптік білім берудегі ғылыми зерттеулер» элективті курс бағдарламасы, оқу-әдістемелік кешені және оқу құралының мазмұнынан дайындау толығымен жаңа болып саналады.
		5.3 Техникалық, технологиялық, экономикалық немесе басқару шешімдері жаңа және негізделген бе? 1) толығымен жаңа; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)	Докторанттың ұсынған болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастырудың ғылыми-теориялық негіздері жаңа және негізделген болып табылады. Диссертациялық жұмысты орындау барысындағы алынған тұжырымдар, дайындалған әдістемені ендіру актісі және тәжірибелік-эксперименттік жұмыс нәтижелерінің дұрыс ұйымдастырылуы мен жүргізілуі ғылыми жарияланымдармен негізделген.
6.	Негізгі қорытындылардың негізділігі	Барлық қорытындылар ғылыми тұрғыдан қарағанда ауқымды дәлелдемелерде <u>негізделген/негізделмеген</u> (qualitative research және өнертану және гуманитарлық бағыттары бойынша)	Зерттеу жүргізу нәтижесінде жасалған қорытындылар жоғары кәсіптік білім беру жүйесінде білім алушылардың зерттеушілік дағдылары мен кәсіби біліктілігін жетілдіруде дербес пәндерді оқыту әдістемелері үшін теориялық және практикалық жағынан құнды материал болып табылады. Зерттеу жұмысында келтірілген теориялық тұжырымдар, қағидалар, қорытындылар, ғылыми-әдістемелік ұсыныстарды техникалық және кәсіптік білім беру мекемелері мен ЖОО-да болашақ маман даярлауда және біліктілікті арттыру курстарында, кәсіби білікті жұмысшы мамандарды даярлау жүйесінде пайдалануға болады.
7.	Қорғауға шығарылған негізгі қағидастар	Әр қағида бойынша келесі сұрақтарға жауап беру қажет: 7.1 Қағида дәлелденді ме? 1) <u>дәлелденді</u> ; 2) шамамен дәлелденді; 3) шамамен дәлелденбеді; 4) дәлелденбеді 7.2 Тривиалды ма? 1) ия; 2) <u>жоқ</u> 7.3 Жаңа ма? 1) ия; 2) жоқ 7.4 Қолдану деңгейі:	Докторант Л.Б.Иманкулованың диссертациялық жұмысы бойынша қорғауға шығарған қағидастарды айтуға болады: 1) Болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастырудың мәні мен мазмұндық сипатына «зерттеушілік функция», «ғылыми-зерттеушілік құзыреттіліктер», «зерттеушілік іс-әрекет», «зерттеушілік дағды» ұғымдарының философиялық, психологиялық және педагогикалық еңбектердегі тұжырымдарымен қатар, автордың ұсынған анықтамалары ауқымы кең жеті мақаласында дәлелденген: а) Кәсіби білім беру жүйесінде болашақ педагогтарды ғылыми –зерттеу жұмыстарына баулу үдерісі. ««Рухани

		<p>1) тар; 2) орташа; 3) <u>кең</u> 7.5 Мақалада дәлелденген бе? 1) <u>ия</u>; 2) жок</p>	<p>жаңғыру: ұлттық білім беру жүйесі және әлемдік тәжірибе» Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік педагогикалық институтының 80 жылдығына арналған халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияның материалдары II том. Шымкент, 2017, Б 431-437;</p> <p>b) Педагогические основы формирования исследовательской функции будущих педагогов профессионального обучения в вузе. Актуальные проблемы технологического образования: школа, колледж, ВУЗ. Материалы V Международной заочной научно-практической конференции, Мозырь. РБ 2017. 43-44;</p> <p>c) Формирование научно-исследовательской компетентности будущих педагогов профессионального обучения. Инновационные подходы в развитии науки и образования Bratislava 2017. (Словакия). С 126-135;</p> <p>d) Қазақстандық жана жаһандық жаңғырудағы болашақ педагогтың атқаратын функциясы. «Н.Ә.Назарбаев феномені: саяси ұстанымы мен бастамалары» атты халықаралық ғылыми-практикалық конференцияның еңбектері, Т.2 Шымкент. М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік университеті 2018. Б 198-200;</p> <p>e) Болашақ кәсіптік оқыту педагогының ғылыми-зерттеушілік іс-әрекетін қалыптастыру мүмкіндіктері. Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Хабаршысы. №2(123)/2018 ISSN 2616-68. Астана, 2018. 78-83б;</p> <p>f) Кәсіби білім беру жүйесінде болашақ мамандардың ғылыми-зерттеушілік дағдыларын қалыптастыру жолдары. «Әуезов оқулары – 16: «Төртінші өнеркәсіптік революция: Қазақстанның ғылым, білім және мәдениет саласындағы жаңғырудың мүмкіндіктері» атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясы. Шымкент, ОҚМУ 2018. 30-33 б;</p> <p>j) Formation of Future Teachers Professional Competence on the Bases of Modern Technologies. REVIEW OF INTERNATIONAL GEOGRAPHICAL EDUCATION</p>
--	--	---	--

ISSN: 2146-0353 • © RIGEO • 11(5),
SPRING, 2021 <https://rigeo.org/view/?id=17>
дәлелденген.

2) Студенттердің зерттеушілік функциясын қалыптастырудың тұжырымдамалық ұстанымдары мен болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастырудың құрылымдық-мазмұндық моделінің педагогикалық жүйе ретінде компоненттері: (мақсатты, әдіснамалық, мазмұндық, үдерістік, бағалау блоктары) зерттеушілік функцияны қалыптастыру критерийлері мен кезеңдерін, нәтижесі мен болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясының қалыптасу деңгейлері анықталған; тривиалды емес, жаңа алдағы уақытта қолданылу ауқымы кең және үш мақаласында дәлелденген.

а) Болашақ педагогтардың зерттеушілік функциясын қалыптастырудың тұжырымдамалық негізі. Қазақ тарихы №6 (183), маусым 2020 жыл 74-76 бет

в) Болашақ кәсіптік оқыту педагогтарын ғылыми-зерттеу қызметіне даярлаудың мәні мен құрылымы және қазіргі білім берудегі рөлі. «Қазақстанның үшінші жаңғыру контексіндегі андрагогикалық білім берудің әдіснамасы: үрдістер, мәселелер, шешу жолдары» халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. Нұр-Сұлтан, 2020. Б. 275-279;

с) Болашақ мамандардың ғылыми зерттеушілік функциясы арқылы жобалаушылық даярлығын жетілдіру. Абай атындағы ҚҰПУ, Хабаршы. – №4(64), Алматы, 2019. Б. 236-241

3) Болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастырудың педагогикалық шарттары алдағы уақытта қолданылу ауқымы кең және екі мақала мазмұнындағы жарияланыммен дәлелденеді:

а) Үздіксіз кәсіби педагогикалық білім беруде студенттердің зерттеушілік функциясын арттыру мүмкіндіктері. «Үздіксіз педагогикалық білім беру мәселелері: дәстүр және инновациялар» Еуразиялық педагогикалық университеттер қауымдастығының халықаралық

		<p>форумының материалдары 4 қазан 2018. Алматы, Абай атындағы ҚҰПУ, Т.2. Б.80-83</p> <p>в) Научно-исследовательские способности учащихся, как категориальное понятие и фактор личностного развития. Абай атындағы ҚҰПУ, Хабаршы. - №2 (58), Алматы, 2018. Б.236-241</p> <p>4) Болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастырудың әдістемелік жүйесі ретінде белсенді әдістерін (тренингтер, пікірталас, рөлдік және іскерлік ойындар т.б.) ендіру; зерттеушілік функцияны қалыптастыруда білім алушылардың теориялық білімін практикалық сабақтарда бекіту үшін кейс тапсырмаларды ұтымды пайдалануды жетілдіруді қамтамасыз ететіндігі, сонымен қатар «Кәсіби педагогикадағы ғылыми зерттеулер» арнайы элективті курс бағдарламасы, оқу-әдістемелік кешені және «Кәсіби білім беру жүйесіндегі ғылыми зерттеу негіздері» электронды оқу құралының мазмұнынан түзіледі. Қағидат дәлелденген, тривиалды емес, жаңа, алдағы уақытта қолданылу ауқымы дәлелденген үш мақала мен электронды оқу құралында дәлелденген:</p> <p>а) «Case technology in the process of management of student's scientific-research activity». Journal of Intellectual Disability - Diagnosis and Treatment, Volume 8, No. 3, 2020, Canada P.298-306</p> <p>в) Методы формирования научно-исследовательских функций будущих специалистов на основе информационно-компьютерных технологий. «Образование, наука и технологии: проблемы и перспективы» Сборник материалов VI Международной научно-практической конференции аспирантов, магистрантов и студентов, посвященной 75-летию победы в Великой Отечественной войне. Стерлитамак, РФ, г. Актобе, РК, Стерлитамак – Актобе, 2020. С. 58-60.</p> <p>с) Bilimsel araştırma faaliyeti için geleceğe yönelik öğretmen eğitimi. V халықаралық түркі әлемі зерттеулері симпозиумы ҚазМемҚызПУ. Алматы. 2018. Б. 605-610</p> <p>d) «Студенттердің зерттеушілік функциясын арттыру» // ЭЕМ-ге арналған бағдарлама. Авторлық құқық объектісіне</p>
--	--	---

			құқықтарды мемлекеттік тіркеу туралы Куәлік № 23541 11.02.2022.
8.	Дәйектілік принципі Дереккөздер мен ұсынылған ақпараттың дәйектілігі	8.1 Әдістеменің таңдауы - негізделген немесе әдіснама нақты жазылған 1) <u>ия</u> ; 2) жоқ	Докторант Л.Б.Иманкулованың диссертациялық жұмысындағы әдіснамалық аппарат дәйектілік принципіне және дереккөздер мен ұсынылған ақпараттың дәйектілігіне негізделген. Докторант диссертациялық жұмыстың әдістемелік және әдіснамалық негіздерін түзуде теориямен практиканың бірлігі, мазмұндық және әрекеттік, тұтастық және ғылымилық, қолжетімділік және демонстрациялау ұстанымдарды басшылыққа алына отырып, нақты жазылған.
		8.2 Диссертация жұмысының нәтижелері компьютерлік технологияларды қолдану арқылы ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістері мен деректерді өңдеу және интерпретациялау әдістемелерін пайдалана отырып алынған: 1) <u>ия</u> ; 2) жоқ	Диссертациялық жұмысты орындау барысында зерттеу нысаны ретінде Жоғары оқу орнындағы болашақ кәсіптік оқыту педагогтарын даярлау үдерісі алынған. Болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастыруда оқытудың заманауи және белсенді әдістері мен кейс технологиясы, STREAM, оқытуды дербестендіру, Сторителлинг оқыту әдістері пайдаланылған. Зерттеу барысында сандық және сапалық көрсеткіштер нәтижесін дұрыс анықтау мақсатында деректерді өңдеу мен нәтижелерді талдау үшін SPSS статистикалық қолданбалы бағдарлама пакеті қолданылғандығы ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістері мен деректерді өңдеу және интерпретациялау әдістемелерін пайдалана отырып жазылғандығын көрсетеді.
		8.3 Теориялық қорытындылар, модельдер, анықталған өзара байланыстар және заңдылықтар эксперименттік зерттеулермен дәлелденген және расталған (педагогикалық ғылымдар бойынша даярлау бағыттары үшін нәтижелер педагогикалық эксперимент негізінде дәлелденеді):	Л.Б.Иманкулованың «Болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастырудың ғылыми-теориялық негіздері» тақырыбындағы диссертациясының эксперименттік-тәжірибелік жұмыстарына М. Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университеті, Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университеті, Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік педагогикалық университетінен сынаққа жалпы саны – 138 студент оның ішінде эксперименталды ТОП 71 студент, бақылау тобы 67 студент қатысқандығы педагогикалық эксперимент негізінде дәлелденді.

		<p>1) ия; 2) жоқ</p>	<p>Зерттеу жұмысының негізгі тұжырымдары, теориялық және практикалық ғылыми нәтижелердің мазмұны халықаралық конференцияларда және басқада ғылыми басылымдарда жарияланған. SCOPUS мәліметтері базасына енгізілген журналдарда - 2; Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Білім және ғылым саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитеті ұсынған басылымдарда - 4; 12 мақала халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары жинақтарында, шетелдік ғылыми-тәжірибелік конференцияда -3, 1 мақала шетелдік ғылыми журналда, 2- электронды оқу құралы (авторлық куәлігімен) жарық көрген. Атап айтсақ: Scientific and methodological support of experimental work on the formation of the research functions of future teachers. //V:ICITE. 2018.Shymkent.SKSU P.200-206 жарық көрген мақаласы дәлел бола алады.</p>
		<p>8.4 Маңызды мәлімдемелер нақты және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелермен расталған / ішінара расталған / расталмаған</p>	<p>ҚР нормативтік - құқықтық құжаттарына, кәсіби-педагогикалық дайындық мәселелері бойынша шетелдік және отандық авторлардың педагогикалық әдебиеттеріне, сөздіктерге, анықтамаларға, энциклопедияларға, оқулықтарға, оқу-әдістемелік құралдарға, ҚР БЖҒМ Білім және Ғылым саласында сапаны қамтамасыз ету комитеті ұсынған журналдарда және халықаралық конференциялар жинақтары материалдарының сілтемелерімен расталған.</p>
		<p>8.5 Пайдаланылған әдебиеттер тізімі әдеби шолуға жеткілікті/жеткіліксіз</p>	<p>Диссертациялық зерттеу тақырыбы отандық және шетелдік авторлардың 253 әдебиет көздеріне шолу жасалған. Алынған ақпарат зерттеулерді жоспарлау және алынған деректерді талқылау кезінде пайдаланылғаны айқын.</p>
9	Практикалық құндылық принципі	<p>9.1 Диссертацияның теориялық маңызы бар: 1) ия; 2) жоқ</p>	<p>Зерттеудің теориялық маңызыдылығы бар. Атап айтсақ: 1) Болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастырудың әдіснамалық-теориялық негіздері айқындалған; 2) Болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастырудың құрылымдық моделі жасалынып, оны бағалаудың өлшемдерін,</p>

		<p>көрсеткіштерін және қалыптасу деңгейлері нақтыланған; 3)ЖОО болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастырудың педагогикалық шарттары ұсынылды; 4)Оқу-тәрбие үдерісінде болашақ педагогтардың зерттеушілік құзыреттілігін қалыптастырудың әдістемелік жүйесі жасалды және ол тәжірибелік-эксперимент жүзінде тексеріліп дәлелденген.</p>
	<p>9.2 Диссертацияның практикалық маңызы бар және алынған нәтижелерді практикада қолдану мүмкіндігі жоғары: 1) <u>ия</u>; 2) <u>жоқ</u></p>	<p>Зерттеудің практикалық маңыздылығы: - Болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастыруға арналған «Кәсіптік білім берудегі ғылыми зерттеулер» пәнінің оқу-әдістемелік кешені мен «Кәсіби білім беру жүйесіндегі ғылыми зерттеу негіздері», «Студенттердің зерттеушілік функциясын арттыру» электронды оқу құралдары ұсынылды; - Болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастыру бойынша әдістемелік жүйесі жасалып, тәжірибеге енгізілді; - Зерттеу нәтижелері болашақ кәсіптік оқыту педагогтарының зерттеушілік функциясын қалыптастыру үлкен мәнге ие және ЖОО-да болашақ құзыретті маман даярлау теориясы мен тәжірибесіне белгілі бір үлес қосады.</p>
	<p>9.3 Практикалық ұсыныстар жаңа болып табылады? 1) <u>толығымен жаңа</u>; 2) <u>жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады)</u>; 3) <u>жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)</u></p>	<p>Тәжірибе ұсыныстары жаңа болып табылады: 1) ЖОО-да оқу жоспарына элективті пән ретінде құрастырған таңдау курсы, сонымен қатар, зерттеу барысында жинақталған материалдарды пән мазмұнына енгізу ұсынысы толығымен жаңа; 2) Кәсіптік оқыту жүйесіндегі білім алушылардың зерттеушілік функциясын қалыптастыруды қамтамасыз ететін педагогикалық шарттар мен зерттеу кезеңдері ЖОО-ның тәжірибесінде қолдануы ұсынысы толығымен жаңа; 3) Зерттеу нәтижелері жоғары оқу орындарында білім алушыларды кәсіби дайындау мәселелері бағытындағы жаңа зерттеулер жүргізу ұсыныстары толығымен жаңа болып табылады.</p>

10.	Жазу және ресімдеу сапасы	Академиялық жазу сапасы: 1) жоғары; 2) орташа; 3) орташадан төмен; 4) төмен.	Академиялық жазу сапасы жоғары. Диссертация академиялық жазу ерекшеліктеріне сай дербес аяқталған жұмыс және ғылыми стильді ұстанған, жүйелі құрылымды сақтаған, сілтемелерді жиі қолдана білген. Диссертацияны жазу барысында академиялық жазу ерекшеліктерімен қоса, жауапкершілік ұстанымын басшылыққа алған. Диссертация мамұнындағы негізгі ұғымдық категориялар жүйесі жеткілікті жазылған. Диссертацияның құрылымы мен мазмұнын рәсімдеу ғылыми жұмыстарға қойылатын белгіленген талаптарға сәйкес келеді.
-----	---------------------------	--	---

Шешім: 8D014 – «Жалпы дамудың пәндік мамандандырылған педагогтарды даярлау» бағыты, 6D012000 – «Кәсіптік оқыту» мамандығы бойынша Иманкулова Ляйля Болаткуловнаға философия докторы (PhD) дәрежесі берілсін.

Ресми рецензент Әл-фараби атындағы
 Қазақ ұлттық университеті
 Философия және саясаттану факультеті
 «Педагогика және білім беру менеджменті»
 кафедрасының профессоры, педагогика
 ғылымдарының докторы

Ш.Т.Таубаева

ҚАЗАҚҰЛТТЫҚ
 ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҒЫЛЫМИ КАДРЛАРДЫ
 ДАЯРЛАУ ЖӘНЕ АТТЕСТАТТАУ БАСҚАРМАСЫНЫҢ БАСШЫСЫ
ЗАВЕРЯЮ
 Начальник управления подготовки и аттестации
 научных кадров КазНУ им. аль-Фараби
 Р.Е. Кудайбергенова _____
 « _____ » _____ 20 _____ ж.г.

